

Gunther Geltinger

Výtah z jednoho románu

Když přijde sníh, ticho se rozpohybuje. Obloha rozpustí mraky, smaže obzor, jen vrány na poli trčí v bílém, poslední čárečky, které brzy pozře. Mlha nad tím vytváří druhou vrstvu, do níž ční v jinovatce zahalené břízy, křehké prchavé útvary z chladu a světla. Pak se utiší vítr. Občas to ještě zašelestí od bažin v lese, zapraská suchá větev na druhé straně příkopu, za nímž jako by všechno ustalo, dětské hry, letní přísliby, podzim se svými pomíjejícími dozvuky, tu i tam umlknou ozvěny v tenkých vrstvách ledu, který se přes noc utvořil na vodě a pod nímž to tiše žbluňká, z nepatrné dutiny pod ledem vystupují bublinky, oči zimy. Nakonec strnule hledí do slepého nebe, nářek vrány, která vyráží se zbytkem zdechliny v zobáku z ostřice, úder křídel, černá rýha ve sněhových oblacích, a pak už nic, jen ticho, které se jen zvolna začíná snášet.

Takhle si na to vzpomínám dneska: močál po prvních mrazivých nocích, klid před sněhovou vánicí, když Margu odvezli, za vířivého světla, které ještě dlouho blikalo ve tmě, modře a tiše. Nezdálo se nutné znovu sirénu zapínat, na venkovské silnici se v noci do cesty nestavělo žádné auto, ve Fenndorfu večer po desáté už nikdo nikam nevyjel. Odvezli ji, tiše, ohleduplně, skoro potají, jako by se za ni sanitáři sami styděli. Jeden z nich jí přitáhl šedivou vlněnou deku až ke krku. Dobře si vzpomínám na jejich červené ochranné oděvy se stříbrnými reflektujícími pruhy, které se blýskaly v salvách světla, jen na okamžik, aby pak ve všech následujících dnech a nocích zářily do mých snů, v nichž Marga zase sedí ve stodole a maluje, nebo se alespoň o malování pokouší, nebo jen tak dřepí, zírání a nasává, až se poslední láhev spolu s jednou ztracenou tabletou odkutálí do kouta a bílé plátno se jí zborťí před očima a rozpadne se do vloček, vloček sněhu, který rozvířila vánice. Ale necloumá mnou vítr, který se té noci vrátil, dnes mnohem víc, než jak jsem to pociťoval tenkrát?

Nakonec se modré světlo zalklo v dálce. Vesničané postávající kolem se vrátili do svých domů, jejich obličejové zahalené kapucemi se za mnou ještě několikrát obrátily, takže jsem se zahleděl k zemi, na své holé nohy pod lemem pyžama, které se zvolna barvou i pocitem začínaly podobat ledu. Vedle mě stála už jen Doris Felberová. Dneska vidím tetu menší a sehnutější, než jak se mi tenkrát jako chlapci zdála: byl jsem vyděšené dítě, kterému teta připadala obrovská a hrozivá, ačkoli jí ještě nebylo čtyřicet, ale už se roztékala jako stará ženská, ve svém usmoleném županu a plstěných pantoflích, v nichž vyběhla z domu, když jsem zabubnoval na dveře.

Přistoupila ke mně, vzala mi hlavu do rukou a přitiskla si ji do podpaží, které vonělo po kvásku, jako by přede mnou chtěla schovat stopy pneumatik v okoralém listí, odvážená nosítka, Maržina ústa splepená zvratky a se zasunutou hadičkou pro umělé

dýchání, obraz jako střep rozbitého štěstí, který se mi už tehdy zaryl do těla a začal ve mně všechno umrtvovat, neboť nejpозději od té noci se ve mně postupně šířil pocit dlouhého, možná celoživotního chladu, pokud chlad vůbec dokáže popsat stav, v němž jsem od té chvíle ustrnul.

Mrazy každopádně propukly velmi brzy, po vánicích, které tu většinou po Dnu reformace smetou poslední listí ze stromů, listí tak pórovité, že se na zemi rozpadá, a slyšel jsem zvuk, vystrčil hlavu z jejího objetí a spatřil její tvář zkřivenou leknutím nebo skrytým zadostiučiněním z modravého svitu na obzoru, který nepohasínal, možná už to byly záblesky prvního ranního svítání ve větvích vrby, která se ještě pohupovala ve větru poté, co shodila poslední listí a teď už jen vystrkovala do výšky holé větve, jako by k sobě ten strom strhával ticho, aby se jím ošatil; a opravdu: dalo se do sněžení.

To všechno má dnes rozmazané obrysy, váhavé linie v náčrtu k obrazu, který teď musím dokončit, o němž ale nevím, kam povede a proč ho mám domalovat právě já. Namalovat ho mohla Marga technikou, která jí byla vlastní a nikdy nepřipouštěla konkrétní tvar a zřídka kdy jednoznačné barvy. Jakmile se začalo na plátně něco ukazovat nebo se namíchaný pigment spojil s jiným do barvy, kterou by dítě z okolí dokázalo rozeznat – blatouchově žluté nebo purpurové vážky obecné –, smázla ji houbou nebo na ni rychle nanasla další vrstvu, které právě rozpoznané zahladila.

Vzpomínám si, jak mě jednou přemohla netrpělivost, dokonce zlost, když jsem přihlížel, jak maluje, a při tom předstíral, že si hraju stranou v harampádí: byla jako čarodějka, která mi nabízí hračku, a sotva jsem po ní sáhl, nechala ji v mžiku zmizet v rukávu. Stejně jako s obrazy zacházela i se mnou, se všemi mými přesvědčeními: ještě za jednoho z předchozích večerů postávala přes mrazivý vzduch jen v negligé na verandě a kouřila, já před ní s chomáčky suchopýru ve vlasech a v ústech, neboť moje pantomima starého muže, totiž kulhavé pobíhání s holí od deštníku a bílými vložkami vousů na rtech, ji doposud vždycky rozesmála. Kdyby nebylo tebe, říkala, se vším bych skoncovala, a já zlostně škubnul rameny; *všechno* bylo stejně tak málo barevné jako černá a bílá, všechno nebylo nic, bylo to prázdné, jak prázdné zůstávaly často její obrazy, pokud je nezaplavila směsicí barev, do níž se nakonec beznadějně ponořily.

Možná myslela právě tohle: svůj zápas s malováním, které se jí skutečně zdálo být vším, nebo práci v hamburské galerii, kam už nedocházela, protože, jak řekla, se nechala zneschopnit. Přitom mi vůbec nepřipadala nemocná, jako kdyby měla třeba chřipku. Čím ve skutečnosti onemocněla, jsem měl pochopit až mnohem později, taky že na takovou nemoc není žádná neschopenka, alespoň tehdy ještě ne. Tenkrát jsem si myslel, že chce konečně přestat s kouřením, protože v té chvíli zírала zhnuseně na cigaretu a zamáčkla ji, ale takové průpovědky jsem už znal: od zítřka je s tím definitivě konec, a pak šup a další cigáro. Možná už ji otravovaly práce v domácnosti, věčné stopy po zubní pastě v umyvadle a neustálé vaření pro mě, přitom v posledních týdnech jsme už neměli ani guláš s brambory, ani brambory na loupačku, jen mazané chleby a hodně skořice. Na to pořád ještě měla chuť. Uvažoval jsem o všem možném, ale o tomhle ne:

modré světlo, sanitáči, zvratky v mé posteli, po nichž ještě celé týdny páchly matrace a proměnily mé noci v pustiny, nevlídné, s odumřelým životem, jako v močále.

Toho večera mi přece jen ještě sfoukla chomáčky trávy z horního rtu, znuděně; z úst jí páchlo, zřejmě už jí omrzelo čistit si i zuby. Sešpulila pusu a vypustila těžký opar, nebo už to byl její poslední vzdech, smrtelné zachroptění, které mi mělo naznačit, jak už ji obtěžuje všechno: malování, maloche v Hamburku, a že ani jedno z toho nevynášelo, tlachy závistivých vesničanek, dům na spadnutí a v něm věčně nedorostlé dítě, které ji pořád tahá za cíp sukně a nedostane ze sebe kloudné slovo, které teď vzala na ruku a řekla: Jenže ty jsi zkrátka tady, což byla útěcha i obžaloba zároveň, a protože já zase nevěděl, jak to myslí, hrál jsem dál staříka, bezzubého dědu, vsál jsem rty do pusy a zahuhňal: V hosumdesáti se mě zbavíš, a přitom jsem se ani nezakoktal a na okamžik si dokonce pomyslel, že za celé to dilema s mou řečí můžou třeba moje zuby, které mi tehdy vyrůstaly v ústní dutině, jak chtěly.

Nakonec se přece jen usmála, druhého dne si napjala do rámu nové plátno, uvařila guláš s brambory, dokonce přidala i klobásu, jako obvykle běhala po dvoře s cigaretou, ale pak, o dva dny později, ke mně vlezla do postele s krabičkou Vesparaxu a bůhví čím ještě, navíc opilá. Motala se, podivně bledá, v přítomí působila jako blázen, sevřela mě svými od špačků a terpentýnu páchnoucími prsty a usliněně na mě ještě vydávila Já tě tak miluju!, než konečně odpadla, což jsem ovšem už nezaznamenal, protože v příští chvíli jsem zřejmě usnul. Někdy později pak pod přikrývkou úder, její křečemi zkroucené tělo, sténání, o němž jsem si myslel, že je slyším ve snu, spíš škytání, jako by se naposledy vnořila do rybníka, v němž dřív tak ráda plavala. Vtom přival zvratků na polštář, panika, všude ruce, její nepříjemně měkké paže jakoby bez kostí, zavřené oči, i když jsem s ní třásl a třepal, jak to šlo, ani pohlavek, který se pleskavě rozezněl po pokoji, nic nezmohl, její bulvy zůstávaly pod víčky bílé; bylo to poprvé, co jsem svou matku uhodil, a to přímo do obličeje.

Vteřiny, během nichž jsem nevěděl, co dělat. Nepopsatelný strach, který mi jako oheň stoupal z břicha do hrdla a na spáncích se měnil v led, křečovitý třas nebo roztřesený chlad, až jsem nechtěl nic než spát. Pak přece jen dolů k telefonu. Volný tón v tichu jako černá díra, která všechno pozře, radši jsem zase zavěsil, stejně bych ze sebe nedostal ani slovo. Místo toho jsem se rozběhl naproti ke dvorci Felberových, naboso, kameny se mi zavrtávaly do chodidel, vpichy jakoby mimo mé tělo, už tenkrát jakási přízračná bolest. Zakopával jsem, další kamení, jakási útěšná představa krvavé stopy po náspu vřesoviště, ale i to se k tomu asi přidalo až později, po letech. Tma mezi vozy byla skoro kapalná, v ní jakýsi chuchvalec, pes na řetěze, který ani nezahafal, jen líně zařinčel železem, protože byl už tenkrát hluchý, anebo mě poznal. Trvalo celou věčnost, než někdo otevřel. Andreas, nejstarší z Felberových synů, s vlasy ještě otlačenými od polštáře. Koktání, zakolísání, ticho. Podrážděně se na mě díval, pak se otočil a zavolal: Matko!

Ani před Doris jsem ze sebe nedostal slovo, ale zřejmě zahlédla cosi v mých očích; přes svou váhu a rozespalost se najednou rozpohybovala. Přehodila přes sebe župan, prohrabala zásuvku, hledala snad klíč nebo baterku, ale k čemu baterku, na náspu vřesoviště byla sice tma, ale znala to tam, vždyť to byl její pozemek, kolikrát už přes něj přešla? Najednou se otočila, zatřásla mnou a zvolala: Chlapče! Jen tohle slovo, které se nezadržitelně rozlehlo chodbou; na schodech se objevil strýc Karl.

Noc ještě mrazivější než minuty předtím. Zpátky k domu, klapot Dorisinych pantoflí, tiché zaklení, možná oblázek v botě. Zastavila se, sehnula, zase se narovнала, teď už s baterkou v ruce. Paprsek světla se plazil po štěrk, kalný, rozmrzelý, jako by se mu nechtělo ukazovat cestu. Když něco zaharašilo v křoví, škulbl sebou do strany, přes příkop, a ztratil se v močále. V chodbě se na šňůře houpalo sluchátko, byl jsem si jistý, že jsem zavěsil, doufal jsem, že Marga už přišla k sobě a sama si přivolala pomoc. Ale ležela pořád ještě bez hnutí v mé posteli, na břiše, obličej na polštáři přivracený ke mně, spící, krásná jako vždycky. Před ní, jako skleněná stěna mezi ní a chlapcem, pach zvratků, dětský spánek, smrt. Doris přiskočila, zvolala: Hergot, Margo!, naštvaná, jako by už předem tušila, že tohle přijde. Vrhla se na ni, zdvihla ji, hlava přepadla dopředu, Doris jí podržela bradu, odhrnula vlasy z čela. Její ruce na Maržině srdci, na zápěstí, vteřiny bez dechu, potom: „Pulz!“

Už nevím, kde jsem v té chvíli stál – ještě na chodbě, ve dveřích, nebo už u postele? Nějakou dobu se chlapec nemůže v těch obrazech pohnout dál, jako by sklouzl do časové díry, svými rozčleněnými pohledy do vlastní hlavy: tam je dům, viděno od močálu teď jasně osvětlený, vroubkovaný štít, začazená opuka, nad domem světelné skvrnky, docela jako oheň v bezměsíčné noci, zdušený mraky obtěžkanými sněhem. Na krajích obrazu, které jsou roztřepené a přecházejí do dalšího obrazu, to začíná šelestit. Hlas Doris proniká z otevřených dveří domu, několikrát po sobě křičí, její silueta v chodbě, do sluchátka adresu; třikrát čtyřikrát popisuje cestu k domu ve Fenndorfu, který nakonec označuje jako *poslední budovu za stájemi*; oficiálně bylo totiž u vřesoviště pouze číslo dvě, prasečinec, a za ním už nic než močál.

Když přišla nahoru, vypadala klidnější. Zůstala stát ve dveřích, bez pohnutí, skoro uctivě, jako když se člověk z nějakého vrcholku nebo věže na chvíli ponoří do nečekaného pohledu na krajinu. Jen její prsa bobtnala a bobtnala; jako by se jen nadechovala, a už nevydechovala. Najednou se v obraze opět objevuje i chlapec, stojí přede dveřmi do Maržiny ložnice, které přivřel, protože na posteli ležela roztržená krabička Vesparaxu. Doris ho odstrčí, rozrazí dveří, řekne: Kristepane! V prstech jí zašustí průhledná fólie, přibalený návod, přečti to, nemám tady brýle, říká a vtiskne chlapci papírek do ruky. Zíral jsem na malinkaté písmo, které mi tančilo před očima, otevřel jsem pusou, nasládlá vůně jako ráno v sedm, když mě Marga vzbudila a dala mi pusou na čelo s nádechem posledních snů.

V krku žádná slovní zástava, ani zakoktání, jen jazyk se porýpe v mezeře mezi zuby, když jsem pod *Oblasti upotřebení* četl důvody, proč chtěla Marga se vším

skoncovat, a téměř se mi ulevilo, že tam nestálo mé jméno nebo něco jako akutní alergie na guláše s brambory, ale i to bude spíš nápad z dneška než skutečná myšlenka dítěte, bezmocný pokus o záblesk světla v tunelu nemoty a strachu. Tak mluv! zvolala Doris a vytrhla mi papírek z ruky. Zírala na něj, pak mě přitiskla ke svým špekům a vzdychla: Ubohý chlapče, což byla věta, kterou směla vyslovit jen Marga. Sotva byla pryč, už ji jí teta vyfoukla.

Rychle se vrátila do pokoje a odsunula Margu ke straně. Vyměnila polštář, přikryla ji a šla do koupelny. Slyšel jsem šumění vody a v tom šumu ještě jednou Kristepane!, pomyslel na stopy zubní pasty a že Doris by něco takového u sebe doma nestrpěla. Vrátila se s kýblem a pustila se do čištění. Chlapec opět na nějakou dobu z obrazu mizí. Ve vzpomínce vidím na zdi dřevěné hodiny, které Marga pomalovala hlavičkou vodní vážky a které ukazují půl osmé, sedm hodin osmadvacet, abych byl přesný, a to od kteréhosi podzimního dne, kdy se ručičky zastavily na ploškách bublinkovitých očí. Marga chtěla přivést z města baterie, ale od té doby tam nebyla. Od té chvíle, kdy se v mém pokoji zastavil čas, bylo všechno jiné: dny byly kratší, slunce vzácné, nekonečné noci, protože jsme už ráno nechodívali k rybníku a celé dopoledne prospali. Už nelehávala v mé posteli, ale naproti ve svém pokoji, za zavřenými dveřmi, kde to začínalo páchnout. Vpadl jsem se zvoněním do třídy. Úkoly za trest, moje první pětka z domácího úkolu, protože mi nikdo ze spolužáků nedal opsat zadání, takže jsem se minul s tématem. Učitel němčiny Grumbach mi psal kvůli zahálce jedno napomenutí za druhým, ale Marga je nepodepisovala, ani písemky, jen jednou utrousila: Já neměla matku na každou blbost. Pak předvolání k řediteli, kam nešla. V jednom šuplíku jsem našel starý natahovací budík, ráno zvonil chladně a břeskně. Toužil jsem po Maržiných rtech na čele, po jejím šepotu, vlasech, které mi padaly přes spánky a pošimraly mě do dne. Ale když jsem poplašeně vyskočil, zíral jsem jen na vážku s krvavě rudou hlavou.

Protože i močál se ukazoval z nejodtažitější stránky, býval jsem toho pozdního října často ve skulině, v tom tajném místě mezi postelí a zdí. Před usnutím jsem do ní vmáčkl svůj ocas a se stisknutými zuby jsem se do ní vyřinul. Ale i skulina teď byla jiná, delší, nudnější, už žádný jícen do záhadných hloubek, jen štěrbinu, která se směrem k čelu postele rozevírala, hrob prachu, pavouků, zaschlých smrkanců, dětských hádanek. Často v ní už výron ani nezmizel, nahromadil se na vypuklinkách hrubozrné tapety a stekl po hraně postele, ještě než jsem to ze sebe všechno vysypal. Nebránil tomu snad taky zespodu močál?

Venku s neustávajícím deštěm stoupala voda, vylila se z příkopů na pole, žbluňkala při každém kroku pod botami, číhala všude. Rybník se rozvodnil, kovově třpytivý puchýř mezi ostrůvky, suchopýr splaskl, olše nasosané až k prvnímu rozšklebenému suku. Záhy byl odplouvající násep vřesoviště spojen s vesnicí prkny, provizorní lávky ze stavebního dříví, které rozložil Karl Felber, aby se traktory nebořily příliš hluboko do bahna. Cesta do vesnické školy se vinula jako stezička plná louží, najednou z ní bylo temné jezírko, které se prokousávalo k domu. Pak se ta břečka

objevila ve sklepě, dokonce se ucpal záchod, moje hovínka už nepropadávala dolů, nabobtnalé drobký plavaly v míse. Styděl jsem se za to a na velkou jsem chodil ve škole, zbytek vyřídil za stodolou, kde všechno bez ustání splachoval děšť. Kdy chodila kálet Marga, nevím, možná už vůbec ne při těch pár soustech, které ještě pozřela. Dýmala teď i při jídle, v jedné ruce lžici, ve druhé cigáro, ale to už dělala i dřív, když byla z nekonečného strnulého zírání a šrafování jako praštěná nebo když po Hamburku spěchala, aby ve stodole zase co nejdřív vklouzla do svého světa. Někdy si spletla příbor a cigaretu; vypadalo to komicky, jak našpulila rty, a pak místo filtru olízla lžici nebo si vsunula mezi zuby vajgla; zašklebil jsem se na ni, zabořil střenku nože do nosní dírky a řekl: h-hlahoda. Z tvouj matky bude debil, zablábolila a udělala idiotský obličej. Smáli jsme se a ládovali se dál.

Vlastně bylo všechno jako *vždycky*, ale právě tohle *vždycky* jako by se pro mě nepochopitelným způsobem změnilo. Ve všech Maržiných gestech, ve všech jejích už tolikrát vyslechnutých vtipech, kterým jsem se smál, protože jsem se jim smál odjakživa, číhalo cosi jako *naposled*. Ale to jsem tenkrát ještě nevěděl a dneska to můžu jenom tvrdit. Pocity mladíka se dávno utopily v močále, z konce mého dětství je jen brynda z rozteklych barev a sněhu. Ale co se všemi těmihle obrazy, s mou náruživou touhou po vzpomínkách? Kam s matkou, její pozvracenou pusou, ledovým polibkem, který mi ve snu tiskne na víčka? Možná jsem ji sám zpětně odstranil ze svého života, musel odstranit, abych mohl dál nějak pokračovat. Nebo ji snad nechal odvézt a dopravit do ústavu Karl Felber? A ještě ji možná i otrávil, aby se konečně zbavil té staré stodoly, bláznivé švagrové, toho zamořeného odkalu společné minulosti? Dnes se na náspu vřesoviště řadí trubkovité výkrmny z Holandska, o kterých tenkrát bez ustání mluvil.

A opravdu stál najednou na chodbě. Na hlavě kšiltovku, svetr s norským vzorem, přes něj overal, jako by se chystal do stáje. Jen špinavé bačkory na nohou rušily obraz zlého chlapa, který sype záletnému sousedovi potají do studny jed na krysy. I jeho jako by události vytrhly ze spánku. Postavil se do cesty Doris, která vlekla kýbl zpátky do koupelny. Co je jí? ukázal k pokoji. Spolykala tohle, řekla a hodila mu krabičku od léků. Strýc na ni vrhnul krátký pohled a ukázal na mě: jeho otcí jsem tenkrát hned říkal, že ta za nic nestojí. Doris se před něj postavila, z kýble to vyšpláchno na podlahu. Oba mi teď vyplňují obraz, téměř v nadživotní velikosti, bledé, únavou a otázkami zohyzdění tváře, lojovitá, na Karlových tvářích puchýřkovitá kůže, rozcuhané vlasy, na Dorininých spáncích už prošedivělé. Aby šla k čertu, řekl jsi, sykla, i se svým bratrem! a roztržitě máchne rukou ke kraji obrazu, tak napůl dopředu a do výšky, směrem k pomyslnému nebi. Pak je najednou pryč a Karl je sám. Opře se o rám dveří a poklesne v kolenou. V koupelně od záchodu je slyšet spláchnutí, zabublá jednou, a po pár vteřinách podruhé. Matčiny zvratky, nakažené příbuzenstvo trubkou dolů a ven do močálu. Ale záchod je přece ucpáný, říká si chlapec v koutě, a v duchu vidí, jak zvratky špláchají přes okraj mísy a černá voda z příkopů proniká do domu.

Nejzřetelnější ze všech obrazů, které si tu pokouším vyvolat z paměti, jsou kupodivu tyhle zvrátky. Hodí se nejméně k obrazu mé matky, k němuž se pořád ještě upínám. Dokonce i na nosítkách ležela v jedněch z těch svých hedvábných hadrů, které nikdy nic neskrývaly. Vlněnou deku by určitě chápala jako urážku. Když šla na toaletu, pokaždé škrtala sirkami, každý den se koupala a pudrovala, nad každým kravincem ohrnovala nos, a pak tohle. Které dítě vídávalo svou matku zracet? Matky, pokud vůbec, to dělávají potají. Žádná nechce zůstat v mysli dítěte jako ta, která se topí v obsahu svého žaludku, a Doris, vzorná hospodyně, všechno taky hned umyla.

Když se vrátila s ručníkem, prošla kolem Karla beze slova. Neměla to v hlavě v pořádku, volal za ní, hned od začátku! Doris omyla sloupek postele, pak Maržinu pus, roztáhla ručník a práskla jím vzduchem: drž už klapačku, ty pitomče stará! Karl vyskočil, zavířil kolem ní, hele, takhle mi nadávat nebudeš! Doris zdvihla hadr jako zbraň. Nee? posmívala se mu, ale ta její prdel – ukázala k posteli – se ti líbila, co? Vytrhla se mu, krátce zakolísala, a byla pryč.

Výstup chlapce. Z nějakého kouta klopýtá k posteli, přímo Karlovi do rukou. Mami! volá a svíjí se v Karlových pažích. Silné tělo zakolísá pod ranami mířícími do břicha, kopance jdou do prázdna, křik zdušený Karlovou rukou. Nakonec pohlavek, po němž je nakrátko tma, jako by se někdo pokusil část filmu vystříhnout nebo do něj něco vložit. Toho mlátit nebudeš! zvolala Doris, odtáhla mě od Karla a přitiskla si mě k sobě. Pach kvásku, černý mihotající se obraz, několik vteřin Karlovo supění, možná čtvrt minuty, během níž jsem myslel na to, že druhý den budu muset zavolat galeristku, abych jí řekl, že Marga je ještě nemocná, ano ještě, pořád ještě nemocná, což byla představa, při níž se mi svíralo hrdlo; tísnila mě myšlenka na to, že budu muset telefonovat, protože to jsem pak strašně koktal, nebo skutečnost, že budu muset buď lhát, nebo říct pravdu? Mezitím jako by žádná možnost nebyla, nic se nedalo vynechat; jen ještě černý obraz na prsou mé tety, která si mě teď odvede do domu a já tam budu muset žvýkat huspeninu a dělat Martinovi, Thorstenovi a Andreasovi nového bratra, kterého budou při hrách na kovboje střílet zezadu, a čím déle mě Doris hladila po hlavě, tím nesnesitelnější byla moje touha po Maržiných koláčích se skořicovou polevou, po skořici vůbec, mohl bych teď jíst skořici do konce svých dnů, jako Marga tvaroh, chleba s máslem, poprášit si jí prst, dokonce brambory na loupačku bych v ní vyválel, a kdyby nám nějak došly peníze i na brambory, s požítkem bych rozkousl lahvičku skořice mezi zuby, udělal všechno, aby Marga zase otevřela oči, mrkla na mě a řekla: Dobré ráno, miláčku, jdeme k rybníku?

Ale místo toho, když Doris chlapce zase pustila, v dálce tatýtatá nebo i bez sirény, bez jakéhokoli zvuku, jen venku za oknem sněhová vánice a muži v červeném, kteří najednou stojí v pokoji. Možná přijeli už bez sirény, jen s modrým světlem, s ohledem na sny spících dětí.